

במיסגרת בחינת השקפת-העולם של אני ש גוש-אמונים בחן דני רובינשטיין את יחס חברי הגוש לערבים. הוא גילה כי בגוש-אמונים מדגישים יותר מכל את טי עוז דמות הערבי כאויב. הם רוצים לראות בערבי רק את דמות המיפלצת השטנית. המרצחת, שאין לדבר עימה על הסכמים. אין מה לוותר לה, וחובה לנקום בה לעולמי-עוד.

כמה מהשקפותיהם של חברי גוש-אמוני נים לוקטו מעיתוי הגוש. „שינאת אויב איננה רגש חולני, היא תופעה טבעית וברירה,“ כפי שכתב המתנחל חיים צוריה משיבוי-שומרון. הוא דורש את: „הזכות לשנוא“ ומותח ביקורת על ישראלים רבים, המתהללים באישינאתם לערבים. „הערב בים הם העמלק של מינו,“ כתב צוריה. „בשינאתם התהומית לתחייתנו הלאומית בארץ אבותינו... לעם ישראל זכות לאור”

חני פורת הסלית כנשר

מית לגיטימית, טיבעית ופסיכולוגית לש נוא את אויביו החפצים בהשמדתו... „כן יאבדו כל אויבך ישראל“ אמר הרב ח”כ חיים דרוקמן אחרי שהונחו פצצות לפגוע בחיי שלושה ראשי עיריות ערביים. רובינשטיין מעיר על כך, מבלי לפרש: „בציבור הישראלי רווחה הדיעה שמקורבים לגוש-אמונים ביצעו התנגשות זו. מכל מקום, בטאון הישובים בשטחים לא נמנע מלהביע סיפוק על הפגיעה בהם...”

על תגובת השרשרת של חוגי הנוער הדתי לאומי הילדים של בני-עקיבא מר סיף רובינשטיין שהם מפרשים את דיברי רבני גוש-אמונים פירוש גועני פשוט: „אין אמונה בערבים, אפילו אחרי מאה שנה בקבר,“ „הטוב שבגויים הרוג.“ מרים שילה, בצעדת גוש-אמונים, שמי עה את נוער הגוש שר: „נעלה על הה רים נפוצץ לערבים את הראשים, ואף ראתה אם המצביעה לפני בנה הקטן על ערבי וחמור ואומרת: „הנה שני חמור רים.“ רובינשטיין מסכם עניין מחרוזת זה במלים: „אלה דוגמאות לאווירה, טר מינולוגיה ואמונה לאומית-גוענית, שבה אין כבר התלבטות ביחס כלפי הערבים. אווירה זו היא תרומתו העכורה של גוש-אמונים לערכי חברה, מוסר וחינוך בישראל שאחרי 1967.”

400 נביאי-אחאב

אופן המחשבה הלאומית והחד-מימדית של אנשי גוש-אמונים ורבניו, שעוצבו בי צילה של השקפת הגאולה שלהם, לא עברה ללא-תגובה מצידם של חוגים דתיים שפויים. הפרופסור ישעיהו לייבוויץ’ הטיח באמונת ימיה-המשפח של גוש-אמונים: „המשיח המופיע בפועל, הוא הוא משיח השקר — זהו משמעות הנצרות והשבת-אות בתולדות ישראל והיהדות“. הפרר פסרו אפרים אורבך הגיב על תחושת המשיחיות של גוש-אמונים: „התלהבות משיחיות מלווה, בדרך-כלל, בספקולציות על דרכי ההשגחה.“ ישעיהו לייבוויץ’, ממשיך ומטיח מול הקנאות המשיחית של גוש-אמונים:

...שהרי לא מתוך התעוררות דתית יצאנו למלחמה, ולפיכך גם לתוצאותיה אין משמעות דתית... לאומנות ופטריוטיזם כשלעצמם, אינם ערכים דתיים. נביאי ישראל בתקופת בית ראשון והכמיישראל מבחינת מושגי הלאומנות והפטריוטיזם החילוניים. הרבנים, הטוענים היום לאחזקת השטחים, מנימוקים דתיים, אינם ממשיכי המסורת של אליהו הנביא, אלא של 850 נביאי הבעל והאשרה, אוכלי שולחן איז בל, לא ממשיכי המסורת של מיכיהו בן ימלה, אלא של 400 נביאי אחאב...”

„שובך יונים“

צמיחתה של תנועת-מחאה שכנגד, תנר עת שלום-עכשיו, זיעזעה את גוש-אמונים לדעת רובינשטיין, שבחן את הצבת שלום-עכשיו מול האידיאולוגיה של אף-שעל, המזינה את גוש-אמונים. כינוס השיא של שלום-עכשיו, כאשר תנועה זו אירגנה בכיכר מלכירישראל בתל-אביב כ-100 אלף איש, ב-2 בספטמבר 1978 הוחל בתהליך שבירת הקונסנוס הלאומי, שהזין את אני שי גוש-אמונים.

העימות בין שתי התנועות החל כאשר ב-6 באוגוסט 78 הדביקו אנשי שלום-עכשיו, במיבצע-לילה, מאות כרזות ברחובות שלוש הערים הגדולות וגילו לציבור על תוכנית ממשלתית סודית להקמת חמש התנחלויות חדשות, שהצנזורה עיכבה פיר-סומה. חמישה ימים מאוחר יותר יצאו שיירות מפגינים להתנחלות שילה, במיבצע שובך יונים, ובמבואות ההתנחלות הוצבה אנדרטה לשלום, של יגאל תומרקין.

תנועת שלום-עכשיו התחילה להיות מיט-רד. הסיקור העיתונאי הנרחב לפעולותיה התנחלות שקטה ומחתרתית. לאנשי שלום-עכשיו היתה יד בהורדת התנחלות אלון-מורה מאדמות רוג'ייב, והעברתה להר-כביר. המתח בין שתי התנועות יצר פער הולך וגובר בין שתי תפישות עולם, פער שהלך והעמיק וחצה את הישוב ה-יהודי, פער שנעשה קשה לגישור.

משיח בן-יוסף נופל

במיסגרת היהדות קיימים מזה דורות המושגים, משיח בן-יוסף, ומשיח בן-דוד כשני שלבים בגאולה הצפויה. תחילה צריך להופיע משיח בן-יוסף שיהיה רג ורק המשיח שאחריו, בן-דוד יהיה התגשמות הגאולה השלמה.

האידיאולוגים של גוש-אמונים פירשו את גסיסתו של משיח בן-יוסף כגסיסתה של הציונות החילונית. אחד מראשי הגוש, הרב שלמה אבינר, הוא מסתח הרעיון

אריק שרון והרב צבי-יהודה קוק בהתנחלות משקים את הודע

אנשי גוש-אמונים מקימים בתים בהתנחלות נגד ממשלות הספר הלבן

אידיאולוג אחר של גוש-אמונים, י”ט גל-אור, מציג את החברה המתנגדת ל-גוש-אמונים כמסכת אחת של תועבות: „שמאלנות קיצונית מתפרעת, מתירנות, התמכרות לסמים, זנות כגיל ההתבגרות, ירידת מוסר העבודה, התנכרות למולדת, עזרה לאויב, ירידה מן הארץ, סירוב

לשירות צבאי ביהודה ושומרון, שינאה לרוח-היהדות, רציחות, מעשי-שוד...“ כך נראית, הציונות הגוססת במחשבת רבים מחברי גוש-אמונים, הרואים את עצמם כמסלקי פגרי הציונות ומביאי עולם מוסר ורוח משל עצמם. דן עומר

שתמציתו: שקיעתה של מדינת ישראל, של החברה הישראלית, היא הגסיסה הנר-ראה של משיח בן-יוסף. „אנו עומד מ מלאי חלחלה,“ אומר הרב אבינר, „מוכי צער ותדהמה... משיח בן-יוסף נופל... מפרפר בייסורי גסיסה... הציונות הזאת... יפול פיגרה במדבר...“